

Askprogrammet 09-11 och Reach

Värmeforsk/Svenska Energiaskor AB

Claes Ribbing

Askprogrammets Vision

*Askor nyttiggörs i
ett hållbart
samhälle.*

Användning Askor 2006

• Vägar och ytor	200 kton
• Skrot	40 kton
• Näringsämnen	35 kton
• Utfyllnad av bergrum	50 kton
• Deponier	650 kton
• Diverse	125 kton
• Totalt	1 miljon ton
• Av totalt producerat	1,3 milj ton TS

Strategi för miljöriktig användning av askor

- **Askor skall gör nytta**
- **Helhetssyn mellan miljömålen**
- **Tillämpad FoU på vetenskaplig bas**
  - Universitet, högskolor, konsulter
    - Teknik, miljöteknik, långtidsförsök, goda exempel
- **En bred finansiering och styrning**
  - Myndigheter STEM, NV, SGI (SGU) VV
  - Producenter: Värmeverk, Skogsindustri
  - Konsulter, Panntillverkare, Universitet
- **Information**

Askprogrammets uppgift 09-11

- **Utveckla användningar för**
  - De 650 kton askor som kommer att förlora sin marknad när merparten av sluttäckningarna upphör om ca 10 år
  - De 300 kton som ej har användningar i dag
  - De ökade volymer som förväntas inom rimlig framtid
- **Stärka användningar för**
  - De 350 kton som har användningar utanför deponier

Askprogrammet 09-11

- **Är kostnadseffektivt för att**
  - (effektivt enligt utvärderingar 2003 o 2008)
  - **Återföra askor** så att uttag av biobränsle ur skog inte begränsas och ge **ökad tillväxt** i skogen, (skogstorvmark)
  - Skapa och följa upp ge **goda exempel**
    - Att ge tjältåliga vägar
    - Miljöriktig täckning av deponier och gruvavfall
  - Få **balans mellan miljömålen**
    - Ringa risk
    - Riskbedömningar - riskjämförelser
    - Långtidsegenskaper
    - Tolkning av avfallsförordningen – ekotox
  - Sparar naturresurser enligt EUs mål om resurshushållning₆

EU:s Avfallsstrategi

- **Mål**
  - EU ska bli ett återvinningsamhälle
- **Strategi**
  - Avfall undviks
  - Avfall används som resurs.
  - Åtgärder för att främja ett hållbart resursutnyttjande
  - Minska resursanvändningens negativa miljökonsekvenser.
- **Medel : Regler för produktifiering**

”Definitionen” av en biprodukt (förenklat)

En restprodukt kan endast betraktas som biprodukt istället för avfall om den

- säkert kommer att användas
- kan användas direkt utan bearbetning
- produceras som en integrerad del i en produktionsprocess
- används lagligen och användningen inte leder till negativa följder för miljön och människors hälsa

Utifrån villkoren får åtgärder antas genom kommittologi för att avgöra vilka kriterier som ska vara uppfyllda

Kan avfallsflygaska för neutralisation av restprodukt svavelsyra i Norge uppfylla villkoren?

Avfall upphör att vara avfall...

...när det har genomgått ett återvinningsförfarande och uppfyller kriterier som utarbetats enligt ett antal villkor

- Ämnet används allmänt för specifika ändamål
- Det finns en marknad eller efterfrågan för ämnet
- Ämnet uppfyller tekniska krav och befintlig lagstiftning
- Användning av ämnet leder inte till allmänt negativa följder för miljön eller människors hälsa

Kan askåterföring till skog uppfylla villkoren?

Tjänar man något på att produktifiera?

Produktifiering-REACH

- REACH-Lagstiftning för kemiska produkter som tar hänsyn till miljöegenskaper för ansökt användning
  - Fri handel - Medlemsländer får ej justera lagstiftningen.
- Kräver produktifiering alltid registrering enligt REACH?
- Eller kan det vara en vara, dvs fysisk produkt?
  - Som ej omfattas av REACH?
- Osäkert om det går att produktifiera bio/avfallsaskor
  - Principiellt bör det gå men reglerna ej klara
  - Ofta förenklar det en användning.
  - Användning av avfall kan vara enklare i enstaka fall
- Men all användning kommer bedömas efter sina miljöegenskaper om inte annat enligt miljöbalken
- Askprogrammet bör bevaka REACH och göra FoU som går i linje med REACH

Askprogrammet Budget 09-11

Skog o mark	5 mkr
Geo och Deponi	7 mkr
Miljö o Kemi	5 mkr
Information	2 mkr
Oförutsett	1,4 mkr
Administration 15%	3,6 mkr
Totalt	24 mkr

Askprogrammet Finansiering 09 -11

	Budget	Jan 09	"Säkert"
Deltagare	6 mkr	4,5 mkr	6 mkr
Medfinansiering	8,4 mkr	Antag budget	8,4 mkr
Energimynd	9,6 mkr	35% / 7,92mkr	7,7 mkr
Summa	24 mkr		22,1 mkr
Bra utfall men	det saknas 1,9	mkr mot budget	

Askprogrammet 09-11

- Kostnadseffektiv FoU
- Ökar fjärrvärmens och skogsindustrins konkurrenskraft och miljöriktighet
  - Förbränning av biobränslen inkl avfall blir än bättre för klimatet om askorna används som bra resurser.
- Vi önskar
  - Att ännu fler ser behovet och vill delta i programmet
  - Nya FoU-ansökningar
    - Ansökningar projekt: 090226
    - Och c:a 090428, 09090 och 091117
- Se www.askprogrammet.com